

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Баянхонгор аймгийн Баянговь сумын ХХС-ийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: БНА-2024/200/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Баянхонгор хот 2024 оны 02 дугаар сарын 23-ний өдөр	Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын Дарга, тэргүүлэх аудитор Б.Мөнхбат Утас: 70442584 Цахим хаяг: munkhbatb@audit.gov.mn Ахлах аудитор М.Алтантуяа Утас: 70442424 Цахим хаяг: altantuyam@audit.gov.mn Аудитор Д.Цэдэвцэвээн Утас: 89204984 Цахим хаяг: Tsedevtseveend@audit.gov.mn
---	--

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Нэг: Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

1.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

1.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан (төгрөгөөр)

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	211,202,603.53	213,888,140.53
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	6,745,930.90	46,204,178.90
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	6,745,930.90	46,204,178.90
3121	Төгрөг	6,745,930.90	46,204,178.90
31211	Төрийн сангийн харилцах	6,745,930.90	46,204,178.90
33	АВЛАГА	204,456,672.63	167,683,961.63
336	Зээлийн авлага	204,456,672.63	167,683,961.63
3361	Дотоод эх үүсвэрээс олгосон зээлийн авлага	204,456,672.63	167,683,961.63
33612	Хувь хүмүүст олгосон зээл	204,456,672.63	167,683,961.63
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	211,202,603.53	213,888,140.53
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	211,202,603.53	213,888,140.53
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	211,202,603.53	213,888,140.53
512	Хуримтлагдсан үр дүн	211,202,603.53	213,888,140.53
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	211,202,603.53	211,202,603.53
51220	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	2,685,537.00
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	211,202,603.53	213,888,140.53

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан (төгрөгөөр)

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	507,547.00	4,777,837.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	00.00	4,777,837.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	00.00	4,777,837.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	00.00	4,777,837.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	507,547.00	00.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	507,547.00	00.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	507,547.00	00.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	1,431,223.00	2,092,300.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,431,223.00	2,092,300.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,431,223.00	2,092,300.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,431,223.00	2,092,300.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,431,223.00	2,092,300.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	-923,676.00	2,685,537.00
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	-923,676.00	2,685,537.00

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан (төгрөгөөр)

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	8,772,355.00	41,550,548.00

12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	8,264,808.00	41,550,548.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	8,264,808.00	41,550,548.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	8,264,808.00	41,550,548.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	00.00	36,772,711.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	507,547.00	00.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	507,547.00	00.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	507,547.00	00.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	167,821,223.00	2,092,300.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	167,821,223.00	2,092,300.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	167,821,223.00	2,092,300.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	167,821,223.00	2,092,300.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	167,821,223.00	2,092,300.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	159,048,868.00	39,458,248.00
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	159,048,868.00	39,458,248.00
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	165,794,798.90	6,745,930.90
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	6,745,930.90	46,204,178.90

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан (төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Бусад	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2013 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	00.00	00.00	212,633,826.53	00.00	212,633,826.53
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	00.00	00.00	212,633,826.53	00.00	212,633,826.53
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
C07	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	-923,676.00	00.00	-923,676.00
C08	2014 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	00.00	00.00	211,202,603.53	00.00	211,202,603.53
D01	2015 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	00.00	00.00	211,202,603.53	00.00	211,202,603.53
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	00.00	00.00	211,202,603.53	00.00	211,202,603.53
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00

D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
D08	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	2,685,537.00	00.00	2,685,537.00
D09	2015 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	00.00	00.00	213,888,140.53	00.00	213,888,140.53

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан (төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	75,802,600.00	2,092,300.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	75,802,600.00	2,092,300.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	75,802,600.00	2,092,300.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	75,802,600.00	2,092,300.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	75,802,600.00	2,092,300.00
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	75,802,600.00	41,550,548.00
35	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	75,802,600.00	41,550,548.00
350001	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	69,056,700.00	41,550,548.00
350003	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	6,745,900.00	0.00
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00	6,745,930.90
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.00	46,204,178.90

Гурав. Аудитын илрүүлэлт:

Аудитаар нийт 19,536.4 мянган төгрөгийн 6 алдаа илэрснээс аудитын явцад залруула. Үүнд:

1. ХХС-ийн зээлийн эргэн төлөлтийн хуваарийн дагуу 2022 онд 165,000,000 төгрөгийн зээл авсан 4 аж ахуйн нэгжийн эргэн төлөлтийн 2023.10.01-ны байдлаар шалгахад Төгөлдөр их богд ХХК 981245 төгрөгийн, ЧИ ЖО ХХК 1067453 төгрөгийг нийт 2048698 төгрөгийг дутуу төлсөн байгаа нь Зээлдэгчтэй байгуулсан зээлийн гэрээний 4.1 дэх заалт, ХААХҮ сайдын 2021.12.13-ны өдрийн А/361 дүгээр тушаалаар баталсан "Хоршоо хөгжүүлэх сангаас хөнгөлөлттэй зээл олгох, сонгон шалгаруулах, эргэн төлүүлэх, хяналт тавих журам"-ын 6 дугаар зүйлийн 6.9-т "Хуулийн этгээд иргэн нь авсан зээл, зээлийн хүүг гэрээнд заасан хугацаанд сангийн дансанд буцаан төлсөн" гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

2. ХХС-ийн авлагын дансны нэгтгэлийн үлдэгдлийг 2023.10.01-ны үлдэгдлээр тулган шалгахад 2023.01.01-ны байдлаар зээлийн сарын мэдээний нэгтгэлээр нийт 24 зээлдэгчтэй холбоотой 217,655,269 төгрөгийн үлдэгдэлтэй байхад (хасах тэмдэгтэй тоог залруулахад 219,817,140 төгрөг болж зөрүү 15,360,467 төгрөг байна) санхүүгийн Э тайлангаар 204,456,672.63 төгрөгөөр зээлийн үлдэгдлийг зөрүүтэй илэрхийлсэн байна.

3. ХХС-ын зээлийн үлдэгдлийн дэлгэрэнгүй бүртгэлийн зээлийн үлдэгдлийн хяналтын программаас 2023.10.01-ны байдлаар гарган зээлийн тулгат хийхэд өмнөх онуудад зээлийг төлж үлдэгдэлгүй болсон зээлдэгч нарын мэдээлэл дээр илүү төлөлттэй гарган хасах тэмдэгтэй илэрхийлэгдэх мөн үлдэгдэлгүй зээлдэгч нарын нэр дээр зээл дутуу төлсөн, хүү илүү төлсөн, нэмэгдсэн гэх мэт 2161871 төгрөгийн бичилт байгаа тул программд залруулж цэвэрхэн тохируулах бичилт хийх.

4. Сумын ЗДТГ-ын нэр дээр бүртгэлтэй 1,458,637 төгрөгийн зээл байгааг 2014.06.02-д ахуйн үйлчилгээний тоног төхөөрөмж гутлын үйлдвэрлэл эрхлэхээр тоног төхөөрөмж авсан зээлдэгч Г.Эрдэнэтуяагийн нэр дээр бүртгэн залруулга хийх.

5. Хоршоо хөгжүүлэх сангийн 2022 оны санхүүгийн тайланд 2022 оны зээлдэгч 4 ААНБ-ын төлсөн хүүгийн орлого 2,507,237 төгрөгийг зээлийн авлагыг бууруулж санхүүгийн тайланд тайлагнасан байна.

6. Санхүүгийн тайлангийн программд авлагыг зээлдэгч бүрийн нэрээр дэлгэрэнгүй оруулж бүртгээгүй байна. Иймд авлагыг санхүүгийн тайланд зээлдэгч бүрээр бүртгэж, зээлдэгчийн зээлийн хүүгийн эргэн төлөлтийн хуваарийн дагуу хүүгийн авлага үүсгэн орлогыг үр дүнгийн тайланд зөв илэрхийлж бүртгэж байх.

Дөрөв. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл:

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл (мянган төгрөгөөр)

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруул аагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
ХХС-ийн зээлийн эргэн төлөлтийн хуваарийн дагуу 2022 онд 165,000,000 төгрөгийн зээл авсан 4 аж ахуйн нэгжийн эргэн төлөлтийн 2023.10.01-ны байдлаар шалгахад Төгөлдөр их богд ХХК 981245 төгрөгийн, ЧИ ЖО ХХК 1067453 төгрөгийг нийт 2048698 төгрөгийг дутуу төлсөн байгаа нь Зээлдэгчтэй байгуулсан зээлийн гэрээний 4.1 дэх заалт, ХААХҮ сайдын 2021.12.13-ны өдрийн А/361 дүгээр тушаалаар баталсан "Хоршоо хөгжүүлэх сангаас хөнгөлөлттэй зээл олгох, сонгон шалгаруулах, эргэн төлүүлэх, хяналт тавих журам"-ын 6 дугаар зүйлийн 6.9-т "Хуулийн этгээд иргэн нь авсан зээл, зээлийн хүүг гэрээнд заасан хугацаанд сангийн дансанд буцаан төлсөн" гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.	1	2,048.6					1	2,048.6				
ХХС-ийн авлагын дансны нэгтгэлийн үлдэгдлийг 2023.10.01-ны үлдэгдлээр тулган шалгахад 2023.01.01-ны байдлаар зээлийн сарын мэдээний нэгтгэлээр нийт 24 зээлдэгчтэй холбоотой 217,655,269 төгрөгийн үлдэгдэлтэй байхад (хасах тэмдэгтэй тоог залруулахад 219,817,140 төгрөг болж зөрүү 15,360,467 төгрөг байна) санхүүгийн Э тайлангаар 204,456,672.63 төгрөгөөр зээлийн	1	12,818.6					1	12,818.6				

үлдэгдлийг зөрүүтэй илэрхийлсэн байна.													
ХХС-ын зээлийн үлдэгдлийн дэлгэрэнгүй бүртгэлийн зээлийн үлдэгдлийн хяналтын программаас 2023.10.01-ны байдлаар гарган зээлийн тулгат хийхэд өмнөх онуудад зээлийг төлж үлдэгдэлгүй болсон зээлдэгч нарын мэдээлэл дээр илүү төлөлттэй гарган хасах тэмдэгтэй илэрхийлэгдэх мөн үлдэгдэлгүй зээлдэгч нарын нэр дээр зээл дутуу төлсөн, хүү илүү төлсөн, нэмэгдсэн гэх мэт 2161871 төгрөгийн бичилт байгаа тул программд залруулж цэвэрхэн тохируулах бичилт хийх.	1	2,161.8					1	2,161.8					
Сумын ЗДТГ-ын нэр дээр бүртгэлтэй 1,458,637 төгрөгийн зээл байгааг 2014.06.02-д ахуйн үйлчилгээний тоног төхөөрөмж гутлын үйлдвэрлэл эрхлэхээр тоног төхөөрөмж авсан зээлдэгч Г.Эрдэнэтуяагийн нэр дээр бүртгэн залруулга хийх	1	-					1	-					
Хоршоо хөгжүүлэх сангийн 2022 оны санхүүгийн тайланд 2022 оны зээлдэгч 4 ААНБ-ын төлсөн хүүгийн орлого 2,507,237 төгрөгийг зээлийн авлагыг бууруулж санхүүгийн тайланд тайлагнасан байна.	1	2,507.2					1	2,507.2					
Санхүүгийн тайлангийн программд авлагыг зээлдэгч бүрийн нэрээр дэлгэрэнгүй оруулж бүртгээгүй байна. Иймд авлагыг санхүүгийн тайланд зээлдэгч бүрээр бүртгэж, зээлдэгчийн зээлийн хүүгийн эргэн төлөлтийн хуваарийн дагуу хүүгийн авлага үүсгэн орлогыг үр дүнгийн тайланд зөв илэрхийлж бүртгэж байх.	1	-					1	-					
Дүн	6	19,536.4					6	19,536.4					

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл (мянган төгрөгөөр)

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил	Үүнээс				
		Төлбөрийн акт	Албан шаардлага	Зөвлөмж	Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага	Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал

	Тоо	Дүн										
Дүн									0	0	0	0

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал (мянган төгрөгөөр)

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Дүн								0 0

---oOo---